

Fylkesmannen i Rogaland

Rapport fra tilsyn med kommunens helse- og omsorgstjenester til mennesker med utviklingshemming i Sokndal kommune

Kommunens adresse: Gamleveien 20, 4380 Hauge i Dalane

Tidsrom for tilsynet: 01.09.2016 – 26.10.2016

Kontaktperson i virksomheten: Sigmund Hadland jr.

Sammendrag

Fylkesmannen i Rogaland gjennomførte 24.-26. oktober 2016 tilsynsbesøk i Sokndal kommune.

Tilsynet er en del av det landsomfattende tilsynet med kommunale helse- og omsorgstjenester i 2016. Tilsynet ble gjennomført som en systemrevisjon.

Tema for tilsynet var om kommunen gjennom systematisk styring og ledelse sikrer at mennesker over 18 år med utviklingshemming, og som bor i egen, eid eller leid, bolig, får forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Fylkesmannen har undersøkt om kommunen legger til rette for at mennesker med utviklingshemming får personlig assistanse i form av:

- tilsyn og bistand til å ivareta egenomsorg
- bistand til aktivisering
- opplæring i dagliglivets gjøremål og personlig stell og egenomsorg.

Fylkesmannen har videre undersøkt om kommunen legger til rette for at mennesker med utviklingshemming får:

- helsetjenester i hjemmet
- tilgang til medisinsk undersøkelse, utredning og behandling.

Videre har det ved undersøkelse av temaene inngått om kommunen legger til rette for at tjenestemottakerne får medvirke og om kommunen legger til rette for samhandling internt og samarbeid med fastlege og spesialisthelsetjenesten.

Ved tilsynet ble det ikke avdekket brudd på krav i lov og forskrift.

Dato:13.12.2016

Anne Barkve Andersen
revisjonsleder

Ellen Bjerga Heskje
revisor

Innhold

Sammendrag	1
1. Innledning	4
2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold	4
3. Gjennomføring	5
4. Hva tilsynet omfattet	5
5. Funn	6
6. Regelverk	6
7. Dokumentunderlag	6
8. Deltakere ved tilsynet	7

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon ved Sokndal kommune i perioden 01.09.2016 – 26.10.2016. Revisjonen inngår i Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år og er en del av det landsomfattende tilsynet med helse- og omsorgstjenester i 2016 initiert av Statens helsetilsyn.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten etter lov om statlig helsetilsyn § 2, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 12-3.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfattet undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfattet.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

Sokndal kommune er en liten kommune med ca 3000 innbyggere. I kommunen er det vel 10 personer med utviklingshemming over 18 år som bor i egen eller leid bolig, og som mottar kommunale tjenester.

Kommunen har et bofelleskap for personer med utviklingshemming, Bøhaugen. Her bor det p.t. 5 personer. Bofelleskapet har fast miljøpersonell hver kveld ,og på dagtid tre ganger i uken.

I nær tilknytting til bofelleskapet er det 35 omsorgsboliger der det p.t bor 3 personer med utviklingshemming. Det er eget personell, fordelt på to grupper, som gir helse og omsorgstjenester i hjemmet til de som bor i omsorgsboligene. Dette personellet gir også helsehjelp i hjemmet ved behov til de som bor på Bøhaugen.

De øvrige med utviklingshemming bor i egne leiligheter i bygda, også disse er i kort avstand til Bøhaugen og omsorgsboligene. Disse mottar timebaserte helse og omsorgstjenester.

Kommunen har to fastleger og tilgangen til legetjenester er god.

Alle i målgruppen for tilsynet, som vil og kan, har tilbud om jobb og flere fritidsaktiviteter. Alle har også tilbud om støttekontakt. Mange har nær kontakt med venner og familie.

Helse- og omsorgssjef har ansvar for helse og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming. Vernepleier i stab er delegert det faglige ansvaret for alle med utviklingshemming i kommunen.

Helse- og omsorgstjenesten er delt inn i to distrikt med 11 gruppeledere fordelt mellom hjemmetjeneste, sykehjem, dagsenter, Bøhaugen og psykisk helsetjeneste.

For tiden er stillingen som leder for det ene distriktet ubesatt, og den gjenværende distriktslederen har for kort tid siden midlertidig fått ansvar for begge distriktene.

Forslag til ny organisasjonsplan for hele kommunen er til høring og utlysningen av stillingen som ny distriktsleder er utsatt i påvente av eventuelle organisasjonsendringer.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Revisjonsvarsel ble sendt 01.09.2016.

Oversikt over dokumenter virksomheten har oversendt i forbindelse med tilsynet er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Åpningsmøte ble avholdt 25.10.2016.

Intervjuer

17.10.2016

Samtale med fastlege, og tidligere kommunelege, Visdal-Johnsen,

24-26.10.2016

9 ansatte ble intervjuet.

Det ble gjennomført samtaler med

4 tjenestemottakere,

1 pårørende

Geir Urdal, arbeidsleder på Uninor,

Laila Dagny Hetland, verge for fire tjenestemottakere

Torben Hansen, fastlege

Oversikt over dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Sluttmøte ble avholdt 26.10.2016.

4. Hva tilsynet omfattet

Systemrevisjonen omfatter undersøkelse av om kommunen gjennom systematisk styring og ledelse sikrer at mennesker over 18 år med utviklingshemming, og som bor i egen eid eller leis bolig, får forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Ved dette tilsynet har vi undersøkt om kommunen legger til rette for at mennesker med utviklingshemming får personlig assistanse i form av:

- tilsyn og bistand til å ivareta egenomsorg
- bistand til aktivisering
- opplæring i dagliglivets gjøremål og personlig stell og egenomsorg.

Vi har videre undersøkt om kommunen legger til rette for at mennesker med utviklingshemming får:

- helsetjenester i hjemmet
- tilgang til medisinsk undersøkelse, utredning og behandling.

Videre har det ved undersøkelse av temaene inngått om kommunen legger til rette for at tjenestemottakerne får medvirke og om kommunen legger til rette for samhandling internt og samarbeid med fastlege og spesialisthelsetjenesten.

5. Funn

Det ble ikke funnet avvik eller påpekt merknader

6. Regelverk

- Lov av 30. mars 1984 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten
- Lov av 24. juni 2011 om kommunal helse- og omsorgstjenester
- Lov av 2. juli 1999 om pasient- og brukerrettigheter
- Lov av 2. juli 1999 om helsepersonell m.v.
- Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker
- Forskrift av 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal
- Forskrift av 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten
- Forskrift av 27. juni 2003 nr 792 om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene
- Forskrift av 3. april 2008 nr. 320 om legemiddelhåndtering for virksomheter og personell som yter helsehjelp
- Forskrift av 16. desember 2011 nr. 1393 om helsepersonellovens anvendelse
- Forskrift av 16. desember 2011 nr. 1256 om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

7. Dokumentunderlag

Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og andre forhold av betydning som ble oversendt under forberedelsen av revisjonen:

- Oversendelsesbrev med opplysninger om journalsystem, samt informasjon om avvikshåndtering og registrerte avvik
- Organisasjonskart
- Turnus for Bøhaugen og hjemmebaserte tjenester
- Opplæringsrutiner
- Delegasjonsreglement
- Stillingsbeskrivelse for hjelpepleier/omsorgsarbeider/helsefagarbeider
- Stillingsbeskrivelse for assistent

- Oversikt over personer over 18 år med utviklingshemming som bor i egen eid eller leid bolig, og som mottar helse- og omsorgstjenester
- Vedtak, IPLOS-registrering og tiltaksplan for 10 brukere
- Utfylt skjema «Kartlegging av kommunens legemiddelhåndtering i boliger til mennesker med utviklingshemming»

Dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket:

- Journaler i Cos doc til samtlige tjenestemottakere med psykisk utviklingshemming
- Referat fra samarbeidsmøte om en tjenestemottaker
- Referat fra personalmøte 31.5. 2016 Bøhaugen
- Mal for vedtak
- Retningslinjer for oppfølging av ernæringsstatus, for å forebygge og behandle underernæring
- Forslag til omorganisering
- Boligosial handlingsplan
- Rutiner for innhenting av politiattest

Befaring: Bøhaugen, Bøtunet og Uninor

Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen:

- 01.09.2016 Varsel om tilsyn
- 04.10.2016 Oversendelse av dokumentasjon fra kommunen
- 07.10.2016 Brev til tjenestemottakere med ønske om samtale
- 10.10.2016 Oversendelse av program for tilsyn

8. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Gaute Frøyland	Helse- og omsorgssjef	x	x	
Sigmund Hadland	Koordinator omsorgsetaten	x	x	x
Anita Stene	Fagutvikler	x	x	x
Else Ræg	Gruppeleder Bøhaugen	x	x	x
Anne Lise Soløy	Helsefagarbeider	x	x	
Marianne Hegdal	Assistent	x	x	x
Lene L. Østebrot	Distriktsleder	x	x	x
Tone B. Løvø	Gruppeleder hjemmetjenesten ute	x	x	
Heidi Årstad	Gruppeleder omsorgsbolig	x	x	x
Torben Hansen	Fastlege			x

Fra tilsynsmyndighetene deltok:

Anne Barkve Andersen, sykepleier – revisjonsleder

Ellen Bjerga Heskje, vernepleier – revisor

Paul Grude, jurist - revisor